

ali kar se je zgodilo za to volitev, je preseglo mero našega potrpljenja. — Kmečka stranka se je zanašala na vse čisto napredne glasove, ali v istem hipu je postopala skrajno žaljivo, otročje, smešno. Napredna stranka je priporočila v goriškem okraju dva agrarna kandidata, dočim je kmečka stranka popolnoma prezrla sklep zбора naših zaupnikov gledé kandidature za ajdovski okraj. »K. G.« je priobčil celo Obljubkov protest, da je bil sprejet v listo naših kandidatov itd. A za Kras so postavili proti Štreklju — Abrama, ki je vedno zatregoval, da on noče kandidovati proti Štreklju.

Izvrševalni odbor je hotel na vse to v četrtek večer proglasiti abstinenco naprednih volilcev. Tega ni storil edino na telefonično zagotovilo predsednika kmečke stranke, da »K. G.« še ni čital in da so prišli v list žaljivi članki brez njegove vednosti. Na to smo v »Primorcu« sicer pozvali vse svoje somišljenike na volišče, ali drugače nismo več storili ničesa. — In sledila je zaslužena lekcija! V goriškem okraju je bil zopet izvoljen Berbuč, — in pa Marinič, ki je bil še 14 dni prej na zaupnih sestankih — kmečke stranke!!!

In Kras?

Ta nam je preskrbel najostudniši politički zločin! Na Krasu, kjer se klerikalci še lani niso upali postaviti svojih kandidatov, prideta v ožjo volitev dva klerikalca, kakor smo v »Soči« že naprej povedali. Ali je kmečka stranka, ki je to zakrivila, tako kratkovidna, da tega ni vedela? Ako pa je vedela, zakaj je kandidovala Abrama?

Kras je dokazal, da ni vreden mož, ki jih rodi — tako po redko. Iz svoje srede ima državnega poslanca, ki je skrben, marljiv zastopnik na Dunaju. Vsakdo, ki se obrne nanj, dobi takoj rešitev ali vsaj odgovor, ki ga mora zadovoljiti. Štrekelj je poslanec, o katerem je le en glas: da je cel mož na svojem mestu. Nikdo mu ne vé kaj očitati, — in vendar mu postavijo protikandidata Abrama, da vržejo oba in pomagajo še jednomu klerikalcu v deželni zbor. To je škandal vseh škandalov, ki dokazuje, da je zašla na Kras korupcija vseh možnih barv, kateri je treba napovedati boj! In to storimo, naj se le pripravijo tisti, ki so zanesli politično vlačugarstvo na naš Kras!

Ta zaslužena lekcija bodi vsem naprednim Slovencem v poduk za bodoče čase. Pripravljajmo se na nove boje ne le proti klerikalni izprijenosti v celi deželi, marveč tudi proti kvarljivcem v svojih vrstah: očistimo najprej te — in s čistim orožjem pojdemo po sijajno zmago nad klerikalno vojsko nevedne ali zapeljane in demoralizovane ljudske mase.

Lahom vse — Slovencem nič.

Popotni pouk za obrt (mizarstvo, ključarsko, kamnoseško, itd.) v slovenskem delu dežele Goriške-Gradišanske je izročila vlada v roke tržaški obrtni šoli, ki ima izključno laški učni jezik.

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

Družba se je napotila v obednico. Velika dvorana se je napolnila takoj z govorom in smehom. Nekaterim gospodom se je zdela izborna šala, mučiti s svojimi dovtipi mlado deklico, ki je prišla šele pred nedavnim v Petrograd in je, obdarjena z neobičajno lepim glasom, pela v zboru, čakaje, da se kdo pobriga za njo in napravi iz nje pevko. Njeno vedenje je bilo skoro otročje, in v tem je bila njena glavna privlačnost. Tem gospodom se je zdela tako neverjetno nedolžna, kajti pridobila si je pravkar šele prvega ljubčka. Ni bila dovtipna, in opazke, vprašanja in dovtipi teh sarkastičnih mož so jo popolnoma zmedli. Obrnila se je k Ilji, ki se ni vdeleževal pogovora in je stal tiho pri oknu.

»O, ti si čisto drugačen kakor oni«, mu je zaklicala na svoj priprosti, vaščanski način. »Ti si miren kakor cvet.« In Darija, ki je to slišala, jo je objela. Te besede so jej tako ugajale, tudi njej se je zdel Ilja »kakor cvet«.

Napravila je posebno šolsko ekspozituro v Gorici. Vodja ji je g. grof. Renato Bensa v Trstiu, ki je poslan v Gorico, da vodi pouk za vso deželo, da si ne zna slovenščine.

S to uredbo je važni popotni pouk, ki bi imel nalogo, da krepko povzdigne delo najvažnejših obrtnih, izročil Lahom v roke. Ali moremo pričakovati, da bodo Lahji, ki nas sovražijo, z ljubeznijo in veseljem poučevali naše obrtnike, jih spodbujali in pospeševali?

Batiseje, da dobijo Lahitudi obrtno-nadaljevalne šole v roke, in žnjimi zopet en kos več vpliva na naš ljudi.

Medtem ko bo obrtni pouk res plodnosen med Furlani, ne bo teh koristi na slovenski strani; le zlorabila se bo ta moderna uredba na našo škodo.

Dobiček bodo imeli le laški obrtniki, Renato Bensa in njegovi nastavljenici — in potem se bodo še rogali, da Slovenci ne bodo tako napredovali kakor Italijani — češ saj niso sposobni za napredek. To spletko je zopet zagrešila naša c. kr. vlada, ki jo plačujemo in vzdržujemo z davki, da nas zato zapostavlja in prezira.

Vlada pa dela tako, ker imamo za poslance klerikalce, s katerimi dela vlada, kar hoče, kateri pa tudi ovirajo delo naprednih mož, če se v kaki taki reči oglašijo na pristojnih mestih.

Vlada je udarila naravnost v lice naše obrtnike in nato jih je odrinila v stran, kajti od Lahov pri imenovanju šoli in njenem novo zasnovanem delovanju nimajo pričakovati slovenski obrtniki ničesar. Popotni pouk za obrt bo pač res koristil Lahom — Slovencem pa nič, ker ga ne bodo deležni; če bo kaj tuintam, bo tako le radi lepšega, da bo mogoče podajati vladi poročilo, kako nepristransko vrši nova institucija svojo nalogo.

Razvitku obrti in trgovine v slovenskih rokah dela vlada ovire, kjer le more; tu vidimo zopet veliko oviro, a ne le oviro, ampak naravnost zapostavljanje napredka v obrti v slovenskih rokah.

Prav slovesno moramo protestirati proti temu, da je vlada izročila popotni pouk za obrt v roko Lahom, ko bi vendar moral biti tak pouk v nepristranskih rokah, da bi mogli imeti korist od njega tudi Slovenci. Ob jednem pa pozivljamo prizadete mojstre, da se dvignejo ter storijo z drugimi poklicnimi faktorji skupno primerne korake, da se gledé popotnega pouka za obrt ukrene vse potrebno, da bo koristil tudi Slovencem in ne le Lahom!

Domače vesti.

Oseba vest. — Naš rojak gospod Vencoslav Smrekar je prestal na tehniku v Strelitzu v Nemčiji izpit za stavbenega inženirja. Gospod Smrekar, doma s Kobariškega, je nadarjen in priden mož; pričel je kot samouk pri zemljemercu Lapanji, bil potem risar pri deželnem odboru, se uril tudi v slikarstvu, slednjič je šel ukažen v Nemčijo, kjer je prestal izpit za stavbenega inženirja. Talentiranemu rojaku čestitamo na uspehu!

»Darija,« se je oglasila ta trenotek Clorinda, »prosim, odgovori mi na dve vprašanji. Prvič, zakaj ne odložiš kožulha, in drugič, s čim nas nameravaš zabavati ta čas, da zavre voda za čaj in se ohladi šampanjec v snegu?«

Darija se je ozrla po sobi.

»Saj imate pač kak klavir v hiši?« je vprašala enega izmed natakarijev, prinašajočih goreče samovare.

Prinesli so klavir, kakor je naročila Darija, postavili ga v en konec dvorane in na drugem koncu potisnili mize skupaj ter uvrstili pred nje stole, na katere so sedli gostje.

»Vanjuša,« je ukazala Darija, »sedi k pianu in zaigraj nam »Oso.«

Vanjuša je zavriskal in planil h klavirju; med tem je padel kožulh, ki je zavijal Darijo, na tla, in plesalka je stala pred družbo kot egiptovska almea. Zlati denarci so jej viseli v čelo, dragi kameni so se jej lesketali nad členki in na ramelih, prosojni gazovi zavoji, pretkani s srebrom, so dihali vonje ambre in rože. Najbolj pa je spominjal na čarobni vzhod njen sentimentalni, sanjav, temen pogled.

Clorindino čelo se je pooblačilo.

Kako je pomagal dr. Gregorčič laškimi liberalcem v kmečkih občinah. — Zveza s Pajerjem drži trdno še vedno, in kakor se vidi, utegne držati tudi v novem deželnem zboru, pa še kar najtrdnije. Po krivičnem volilnem redu volijo v kmečkih občinah slovenske občine Kožbana, Biljana, Medana, Doberdob in Devim s Furlanijo. Glasove teh slovenskih občin pridno lovijo Lahji. Laški liberalci, zavezniki Gregorčičevi, so beležili lep napredek pri volitvah iz splošne kurije. Že iz tega se je dalo sklepati, da se jim ne bo godilo preslabo v kmečkih občinah. Zato pa so napeli vse sile, da bi zmagali. V slovenske občine so pošiljali slovensko izpolnjene glasovnice in lovili slovenske volilce.

Dr. Pettarin, desna roka dr. Pajerja, je bil pred temi volitvami pri Gregorčiču. Pajerjeva beseda je vzdignila dr. Gregorčiča, da je šel, kakor se nam poroča od več strani, v **zapadna Brda agitirat za laške liberalne kandidate.** Uspehi so tu. Laški liberalni kandidati so dobili glasove v imenovanih slovenskih občinah, v Biljani po 2, 5, 7, v Medani, v katoliški Medani, v tej trdni klerikalni trdnjavi so dobili laški liberalci po 9 glasov. To je rezultat Gregorčičevega poseta v Medani.

V Medani ne morejo videti slovenskega naprednjaka. V cerkvi in izven nje se lujska proti naprednjakom, katere se slika za brezverce in hudiču zapisane ljudi. Tako je v Medani, da **naprednjak včasih tam ni varen svojega življenja.** Poročali so nam, da bi bili pred dnem nekake slovenskega naprednjaka kmalu pobili — ali glejte jih katoliške medanske junake: **čez par dni pa so oddajali ti bojevnik za Boga, sveto vero in cerkev svoje glasove za laške brezverske liberalce.** Slovenskega naprednjaka pobiti, za laškega brezverskega liberalca pa glasovati — tako učijo svoje backe klerikalni generali!

V Devinu so dobili laški liberalci po 8 slovenskih glasov, v Doberdobu po 18. Vsak glas za 30 maš, je razlagal devinski nunc. Vsak glas, ki se odda na njihov ukaz, velja za 30 maš. Torej tudi vsak glas, oddan na nuncjev ukaz za laške liberalce, velja za 30 maš. Lepa je ta!

V imenovanih slovenskih občinah so dobili tudi laški klerikalni kandidati precej glasov, ker so jih imeli zagotovljene že poprej. Upali so, da dobijo skoro vsi kakor lani, ali posegel je vmes dr. Gregorčič ter vzel proštu Faiduttiju glasove za Pajerjeve kandidate.

Pa bo še trdil Gregorčič, da ni zvezan s Pajerjem in laškimi liberalci!

O volitvah v kmečkih občinah na Krasu prinaša današnja »Edinost« dopis, v katerem pravi na koncu: **da splošno mnenje na Krasu je, da bi oddali protiklerikalni volilci pri ožji volitvi svoje glasove za kandidata Zlobca.**

Torej za Zlobca! Čisto prav!

Priporočamo našim volilcem, naj pojdejo v nedeljo volit Zlobca!

V splošni volilni skupini je volilcev na slovenski strani 33000, na furlanski o-

koli 15000, pa še tu vmes nekaj lepih slovenskih glasov, ali volimo Slovenci in Furlani jednako število poslancev: Slovenci 3, Furlani 3.

Če to ni krivica, kaj pa naj se tako imenuje? Če imajo Furlani 3 poslance iz te skupine, bi jih morali imeti po razmerju mi 6. Da jih imamo le toliko kot Furlani, zato gre zahvala dr. Gregorčiču! Živel dr. Gregorčič, ker tako lepo ponižuje goriške Slovence!

V kmečkih občinah je v Furlaniji 800 volilcev (med temi še slovenski volilci iz 5 občin) pa volijo 3 poslance.

V goriški okolici je volilcev v kmečkih občinah 2900. Ti volijo 3 poslance. Torej v Furlaniji voli 800 volilcev 3 poslance, Slovenci v goriški okolici pri skoro štirikratnem takem številu tudi 3 poslance! Vse Gregorčičeva zasluga.

V gorah je volilcev v kmečkih občinah 1900. Ti volijo le dva poslanca, Furlani pri 800 pa 3!

Na Krasu je v kmetskih občinah 1500 volilcev. Volijo le dva poslanca, Furlani pri 800 pa 3!

Po razmerju s Furlani bi morali imeti Slovenci v kmečki skupini 18 poslancev.

Povsodi se vidi, kako smo ponižani z Gregorčič-Pajerjevim volilnim redom! — Večina volilcev pa je sedaj pritrdila Gregorčiču, da je delal prav, ko je s takim volilnim redom tako pritisnil ob tla Slovence! Narobe svet.

Smrtna kosa. — Danes ob 9. uri zjutraj je umrl po dolgi in mučni bolezni v Smarjah g. Ivan Favetti, pravnik. Pogreb bo v četrtek ob 10^{1/2} predp. Razžaloščen rodni našo odkrito sožalje.

Im Bunde der Dritte. — Imamo Leriča, imamo Manfreda, nedelja pa nam je prinesla tretjega »im Bunde« poslanca Mariniča. »Bund« naj se nadaljuje!

Klerikalci v Gorici se zvijajo pa trdijo, da niso volili pri ožji volitvi iz splošne kurije za laške liberalne kandidate. Resnica je ta, da so agitirali za nje in jih volili. — Kdo jim pa bo verjel njihove laži — ko je pa šel Gregorčič v boj za Pajerjeve kandidate ne le v Gorici, ampak tudi v slovenskih občinah v gradiščanskem političnem okraju!

Žaga se je tudi v kmečkih občinah imenitno izkazala. Na volišče je šlo 47 mož za naša dva kandidata, za klerikalce ni bilo nobenega glasu. Žaga jo je zažagala po stari navadi. Slava Žagarjem!

V Št. Andrežu smo beležili letos lep napredek od lani, in sicer v splošni volilni skupini kakor tudi v kmečkih občinah. Kdor ve, kako težko je tako delo v Št. Andrežu, ve prav ceniti uspeh. Vsa čast našim vrlim delavcem na trdem političnem polju!

Zidarskemu mojstru g. Arčonu iz Renč očitajo tuintam, da je on tisti klerikalni podkupovalec, o katerem smo pisali, da se je ujel, ko je dal 10 K za glas g. P. — Naprošeni naznanjamo, da g. zidarski mojter Arčon ni identičen z onim podkupovalcem; torej mu nima v tem pogledu nikdo ničesar predbacivati.

devojke. Zdelo se je, da so godba in nje ritmi prešli v njeno telo kakor so se v starodavnih časih polasčali človeških teles demoni; in njeni udi so se slepo, mrtvo, brez vsake volje pokorili zvokom, ki so jo odnašali s seboj v vrtimec. Le svoje oči je obvladala, in te so gledale neprestano na Iljo, in njih pogledi so bili kakor himne najslajšega hrepenenja...

»Osa« je ples, po svojem nastanku star morda kakor piramide. Almea se dela, kakor da jo je pičila osa, in pod pretvezo, da jo išče v gubah svoje obleke, meče isto kos za kosom od sebe, igraje ves čas po ritmu pretiravan strah, da jej končno zastira telo le še nekaj zavojev. Potem se zopet po taktu obleče in se polagoma pomiri.

Ko je Darija končala, ko je umolknil klavir, je preletela njeno dotlej blede obličje slabotna rdečica. Ali je bila to posledica začudenih pogledov Iljinih ali posledica radosti nad splošnim navdušenjem in občudovanjem, ki se je javljalo v hrupni pohvali? Saj je bila celo Clorinda Corombini kakor zamaknjena!

(Dalje prihodnjik.)

»Kaj ti šine v glavo!« je vskliknila jezno. »Zabavati nas po baletu zopet z baletom! To tvojo »oso« poznamo že davno iz gledališča!«

Niti ti, niti kdo drugi izmed vas ne pozna »ose«, vsaj ne tako, kakor se ima plesati,« je mirno odgovorila Darija. »Dobro veš, da se sme »osa« v gledališču iz ozirov na tako zvano pravnost in spodobnost le nekoliko naznačiti, toda danes bode videli, kaka je v resnici!«

»Ah,« se je polglasno razjezila Clorinda, »ne prevaraš me! S svojim plesom hočeš koga očarati, toda Vanjuše gotove ne!« Njen badljiv pogled je blodil po obličjih vseh prisotnih mož. Obstala je pri Ilji.

»Kdo je ta?« je vprašala svojega sosedo. »Gleda strogo kakor Kato. Prepričana sem, da meri Darija samo nanj. Poznam njeno kljubovalnost.«

Darija je res gledala na Iljo, in vsa njena duša je bila v njenem pogledu. Naprej je sanjala svojo bajko. Krasni carevič je gledal na njo hladno, in v njeni duši je gorelo hrepenenje, da bi videla na njegovem obličju občudovanje...

Knez Ivan je začel igrati, in nekaj kakor navdušenje je prešinilo telo krasne

Policija v Gorici je prišla neko 15 letno deklico, ki se že udaja prostituciji. Kaznovala je deklico z zaporom 8 dni.

Kdor se zanima za loterijo, naj bere današnji oglas tvrdke Samuel Hechscher senr. Hamburg.

Zveza narodnih društev.

Narodna Čitalnica na Križnici in v Podmeleu priredi dne 17. t. m. igro »Moč uniforme«. Sodelujejo gled. igralci iz Prsta in Tolmina. Svirala bo vojaška godba iz Gorice. Začetek ob 4. pop. v prostorih tovarne g. Križnica iz Kanala.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Sadna razstava pri Sv. Luciji ob Soči. (Konec). — Imena razstavljalcev, ki so dobili priznanja:

I. Št. kat. 266. Munič Josip, trgovec pri Sv. Luciji, št. kat. 175. Vuga Franc iz Kanala, št. kat. 171. Vidič Štefan iz Kanala 115, št. kat. 199. Luznik Ivan iz Poljubina, št. kat. 295. Lapanja Blaž — Oblaz-Slap 124, št. kat. 265. Kovačič Ignac pri Sv. Luciji. — Skupaj 6. —

II. Drugo priznanje. Diplom polivalnega priznanja. Št. kat. 82 Zlatoper Andrej. Čelo pri Cerknem 139, št. kat. 89 Brešan Ivan iz Gaborje 22, št. kat. 309 Gomilšek Franc, Dreženca, št. kat. 64 Kenda Matija, voditelj lj. šole iz Volč, št. kat. 158 Filej Peter iz Strmca 34, Avška zbirka, št. kat. 91-Skočir Miha iz Zatoľmina 12, št. kat. 195 Brišar Franciška iz Grahovega, — Jevšek Gizela, učit. Ponikve. — Skupaj 9.

III. Tretje priznanje. Št. kat. 3. Miklavč Alojzij iz Idrskega, št. kat. 78. Pirh Anton iz Straže-Mlake 19, št. kat. 70. Magajne Franc iz Straže 154, št. kat. 86. Mavri Ivan iz Oreška 41, št. kat. 244. Gruđen Ivan iz Pluženj, št. kat. 35. Rejc Ciril iz Šebrelj 80, št. kat. 25. Podobnik Janez iz Šebrelj 4, št. kat. 123. Pirih Matvez Št. Viškagora, št. kat. 22. Makuc Janez iz Šebrelj 1, št. kat. 20. Klemenčič Anton Dol. Trebuša, št. kat. — Rožič Štefan iz Podmeleca, št. kat. 306. Vrtovec Andrej, trgovec iz Tolmina, št. kat. 324. Kuštrin Andrej iz Radoveca, št. kat. — Kanavec Miha iz Volč, št. kat. — Cerkvenik Filip iz Tolmina, št. kat. — Fortunat Ivan iz Zatoľmina, št. kat. 290. Kragelj Franc iz Zatoľmina 70, št. kat. 92 Dobravec Ivan iz Dolja 24, št. kat. 91. Skočir Miha iz Zatoľmina 12, št. kat. 220. Leban Peter župan iz Stopca, št. kat. 289 Rušič Gašpar iz Sv. Lucije, št. kat. Kragelj Josip iz Modreje 10, št. kat. 67 Hrast Simon z Livka, št. kat. 111 Muravec Josip kovač na Slapu 102, št. kat. 63 Urbančič Marija iz Volč 80, št. kat. 19 Andrejčič Josip iz Trebočnika, št. kat. 20 Klemenčič Anton iz Dol. Trebuše, št. kat. 323 Šavli Josip iz Prebočnika, št. kat. 322 Benedejčič Anton iz Volč 68, št. kat. 292 Pregelj Josip iz Loma 26, št. kat. 285 Lipušček Andrej Tolm. Lom 30, št. kat. 297 Bavdaž Ignac z Loma 21, št. kat. 162 Žnidarčič Anton iz Seljaka 35, št. kat. — Brelj Luka iz Podmeleca, št. kat. 22 Skupina Police, št. kat. 108 Hvala Anton s Slapa 17. — Skupaj 36.

IV. Četrto priznanje. Št. kat. 72 Hadolin A. iz Zakriža 13, št. kat. 73 Hadolin Val. iz Zakriža 14, št. kat. 76 Vončina And. iz Masore 130, št. kat. 69 Magajne Fr. iz Masore 152, št. kat. 68 Pregelj Štefan iz Ravni pri Cerknem 40, št. kat. 80 Kobal Franc iz Cerknega 23, št. kat. 264 Lapanje Ivan iz Jageršč 32, št. kat. 252 Selak Jernej iz Jageršč 41, št. kat. 242 Zabret Blaž iz Masore, št. kat. 34 Kobal Janez iz Šebrelj 77, št. kat. 51. Eržen Filip iz Gor. Trebuše, št. kat. 58 Vončina Ludvik iz Gor. Trebuše, št. kat. 52 Jan Matija iz Gor. Trebuše, št. kat. Brešan Josip iz Gor. Trebuše. — Kos Mat. iz Kneže, št. kat. 237 Kavčič Ivan iz Ljubinja, št. kat. 234 Rutar Ivan z Ljubinja 9, št. kat. 100 Pervanje Fortunat s Prapetnega 76, št. kat. 324 Kuštrin Andrej iz Radoveca, Pipan Nton iz Tolmina, Ljudska šola v Tolminu, št. kat. 183 Strgar Jožef iz Loga 10, št. kat. 209 Fortunat Anton iz Modreje 8, št. kat. 275 Manfreda Franc iz Modreje 32, št. kat. 190 Kenda Gaspar iz Sv. Lucije 26, št. kat. 219 Kavčič Tomaž iz Modreje 7, št. kat. 152 Valentinčič Štef s Prapetnega, št. kat. 153 Berlot Josip z Morskega 23, št. kat. 155 Valentinčič Anton iz Bodeža 12, št. kat. 157 Berlot Franc iz Morskega 2, št. kat. 141 Čar-

go Josip z Anihovega 38, št. kat. 13 Kurinčič Anton z Idrskega, št. kat. 15 Kurinčič Franc z Idrskega, št. kat. 8 Miklavč Ivan z Idrskega, št. kat. 9 Miklavč Anton z Idrskega, št. kat. 2 Uršič Ivan z Mlinskega, št. kat. 217 Urbančič Anton iz Staregasela 31, št. kat. 286 Kofol Ivan iz Sužida, št. kat. 283 Grutar Ivan iz Kobarida 64, št. kat. 281 Ljudska šola v Kobaridu, št. kat. 269 Pignatari Ivan iz Kobarida, št. kat. 298 Uršič Ivan iz Idrskega 31, št. kat. 19 Kurinčič Katarina iz Idrskega, št. kat. 7 Kurinčič Anton iz Idrskega 16, št. kat. 65 Fortunat Franc iz Čiginja 26, št. kat. 184 Pitamic Anton iz Volč 9, št. kat. 118 Konec Franc iz Volč 20, št. kat. 17 Gaberšček Valent. iz Volč 18, št. kat. 61 Lazar Josip iz Volč, št. kat. 117 Fortunat Ludvig iz Volč 19, št. kat. 302 Jermol Andrej iz Volč 21, št. kat. 276 Uršič Franc iz Kozaršč 9, št. kat. 304 Kragelj Josip iz Modreje 2, št. kat. 99 Bratuž Štefan iz Kozaršč 16, št. kat. 50 Brezovšček Josip iz Gro. Trebuše, št. kat. 222 Kovačič Ig. iz Idrijce 25, št. kat. 290 Kragelj Franc iz Zatoľmina 78, št. kat. 231 Leban Ivan iz Idrijce 3, št. kat. 223 Kovačič Venceslej Hotešek-Idrija 50, št. kat. 208 Munič Matija iz Kozaršč 13, št. kat. 108 Hvala Anton s Slapa 17, št. kat. 106 Vogrič Andrej s Slapa 12, št. kat. 109 Hvala Franc iz Roč 22, št. kat. 185 Kragelj Peter iz Volč 35, št. kat. 320 Florijančič Mihael iz Volč 37, (za orehe) št. kat. 307 Pregl Valentin iz Kanal. Loma 54, št. kat. 261 Pavšič Fr. iz Kanal. Loma, št. kat. 103 Levpušek Josip iz Kanal. Loma 23, št. kat. 305 Kofol Miha iz Kanal. Loma 30, št. kat. 115 Winkler Andrej iz Tolm. Loma 39, št. kat. 291 Štrukelj Josip iz Tolm. Loma, št. kat. 288 Pregelj Ivan iz Kanal. Loma 27, št. kat. 318 Rutar Andrej Grahovo 31, št. kat. 315 Ivančič Alojz na Kamnem 40, št. kat. 322 Benedejčič Anton iz Volč 68, št. kat. 119 Fortunat Fr. iz Čiginja 26, št. kat. 186 Lužnik Andrej iz Volč 32, št. kat. 173 Zega Miha iz Kanala č. p., št. kat. 159 Žnidarčič Josip iz Gaborjaka 36, št. kat. 163 Žnidarčič Josip z Britofa 34, št. kat. 166 Bajt Štefan z Lovišča 16, št. kat. 138 Boltar Josip z Gorenjopolja, št. kat. Dugar Janez iz Bodeža 20, št. kat. 132 Mavrič Miha iz Skale 132 (za orehe), št. kat. 308 Kovačič Matevž iz Trebočnika 10, Murovec Josip iz Podmeleca 46, Kovačič Uršula iz Sv. Lucije 29, Valentinčič Anton iz Modreje 20, Ohojak Anton iz Sužida 4. — Skupaj 89.

Trgatev na Goriškem. (Dalje.) — Ukaz k novemu vinskemu zakonu od strani ministerstva za poljedelstvo, trgovino in notranje stvari v sporazumu z ministerstvom za pravosodje z dne 12. aprila 1907. (drž. zak. št. 210) o prometu v vinom. moštom in vinsko drozgo in sicer v členu II. se glasi tako-le.

(K § 5.) »Ako se cukra gotovo vino, je treba v prošnjah, ki jim je primerno utemeljiti, povedati vedno množino vina, ki naj se cukra, ter množino cukra, ki se porabi in čas, v katerem naj se cukra.

Prošnje za dovolilo cukranega vinskega mošta ali vinske drozge v namen, da se izboljša pridelek branja, je treba vlagati v teku primernega časa pred začetkom branja (trgateve) take, kakor je označeno v § 5, odstavek 1. zakona, na političnem oblastvu, ki je pristojno za dovolilo. V teh prošnjah je potreba cukranja primerno utemeljiti ter povedati vinorejsko ozemlje, iz katerega so vinski mošti ali vinske drozge, ki se naj cukrajo.

Dovolitev cukranja se razteza na čas od začetka branja (trgateve) do 30. novembra dotičnega leta.

Ako se je moralo zaradi toče, povodnji ali drugih elementarnih nezgod začeti branje (trgateve) predčasno in se more zaradi tega prošnje za dovolilo cukranja vinskega mošta ali vinske drozge vložiti šele neposredne pred začetkom ali celo šele po začetku branja, je treba tako prošnjo z navedbo stvarnega položaja primerno utemeljiti in ta stvarni položaj naj potrdi krajno ali občinsko načelnništvo.

Najpozneje do dne 15. decembra vsakega leta mora vsakdo, ki se je poslužil dovolila za cukranje vinskega mošta ali vinske drozge, pristojnemu političnemu oblastvu I. stopnje naznaniti množino v resnici cukranega mošta ali vinske drozge in porabljenega cukra.

Politiška oblastva morajo tako podeljena dovolila za cukranje, kakor tudi spredaj omenjena naznanila sporočiti pristojnemu kletarskemu nadzorniku.

Podeljevanje v § 5. zakona za omenje no dovolilo so praviloma pristojna tista politična oblastva I. stopnje, v kojih okolišje se naj vrši cukranje, ako pa gre za podelitev dovolila za cukranje za ozemlje, ki sega čez več političnih okrajev, je za to pristojno politično deželno oblastvo, ki naj o podeljenem dovolilu obvesti politična oblastva I. stopnje, ki pridejo v poštev.

(Nadaljevanje sledi).

Risarski tečaj se otvori v Gorici na prizadevanje zavoda za pospeševanje male obrti. Pouk se bo vršil ob nedeljah od 9—12. dop. ter ob 2 delavnikih od 6 $\frac{1}{2}$ do 8 $\frac{1}{2}$ zvečer. Pričetek 14. t. m.

Politični pregled.

Državni zbor je sklican na dan 20. t. m. Otvoritvena seja bo 20. t. m. ob 11. uri dop.

V **kranjskem deželnem zboru** so nameravali napraviti klerikalci veliko lopovstvo z razveljavljanjem mandatov naprednih poslancev Višnikarja in Lenarčiča, češ, da v mestnih skupinah, kjer sta izvoljena, niso volile tudi k mestom in trgovinam spadajoče frakcije, ker da bi bil izid drugačen, ako bi bile volile tudi te. Kljub jasni razsodbi drž. sodnije so vendar hoteli razveljaviti oba mandata. Končno pa je Šusteršič predlagal proti predlogu verifikacijskega odseka, naj se namreč poročilo odsekovo izroči ustavnemu odseku, ki naj predloži nov načrt deželnozbornskega volilnega reda, da bodo vse nejasnosti izključene. Za sprejetje takega predloga je treba dvotretjinske večine; zato so odšli iz zbornice napredni poslanci in Nemci. Vendar je dal glavar Šuklje predlog na glasovanje. Tako je prelozil Šuklje postavbo. V silobranju sta začeli napredna poslanca Turk in Zupančič hrupno obstrukcijo. Disciplinarni odsek ju je izključil od 3 sej. Ker se Turk ni hotel odstraniti, je poklical Šuklje nad njega biriče, ki so Turku močno poškodovali desno roko. Take razmere ustvarjajo klerikalci v kranjskem deželnem zboru.

V **dalmatinskem deželnem zboru** je zahteval Lah Ziliotto, naj bi dobili Lah v Dalmaciji ljudske šole povsodi, kjer je 40. laških otrok. Predlog je bil odklonjen, ker Lah, kjer gospodarijo, slov. manjšinam ljudskih šol ne dovolijo niti pri številu 1000 otrok!

Češki deželni zbor je odgođen, ker so se vsa pogajanja za redno delovanje deželnega zbora razbila.

Ruski car odpotuje v Italijo 19. t. m.

Razne vesti.

Pred poroto v Trstu se vrši razprava proti obtožencem radi znane tatvine v Koperski cerkvi.

Na Dunaju so v nedeljo nemški divjaki v VII. okraju demolirali češko posojilnico.

Padla je v Pulju Veronika Križaj, soproga delavca v arzenalu Alojzija Križaja ter obležala mrtva. Opoludne je nesla kosilo možu; hotela se je izogniti veliki luži, pri tem jej je spodrsnilo, in padla je tako nesrečno, da je obležala mrtva.

Zveza jugoslovanskih železničarjev. — Pravila za to zvezo so potrjena. Ustanovni shod se bo vršil 24. t. m. v Trstu.

Važno za naseljence. Rojakom na Slovenskem. »Glas Naroda« piše: V največjem času smo se morali že večkrat baviti s takozvanimi naselniškimi domi v naši mešči, kajti, kakor se je uradoma doglalo, se za mnogimi takimi »domi« skriva povsem navadna kupčija z naseljenci. Med take zavode spada tudi takozvana Rafaelova družba, oziroma njen odsek v Ljubljani, ki ima tukaj svoje zastpništvo v obliki istoimenske družbe, koja vodi že večkrat omenjeni. Slovencem v Ameriki kolikortoli znani frater. Nevednosti te družbe in njenemu absolutnemu nepoznanju ameriških razmer, je pa pripisati dejstvo, da je kranjska dež. vlada z odredbo z dne 23. julija 1909, št. 1981, naročila svojim podrejenim okrajnim glavarstvom, da v nadalje naznanjajo imenovani družbi imena onih, kateri se nameravajo izseliti v Ameriko, da se te izseljence dirigira potem naravnost v roke ameriške družbe sv. Rafaela.

Naselniška oblast pa je ravnokar odredila, da se zastopniki takih družb, oziroma »misijonarji«, ne smejo na naselniškem otoku približati onim naseljencem,

kateri so takim družbam že iz Evrope naznanili, da pridejo v Ameriko, oziroma katerih imena so se takim misijonarjem že iz Evrope naznanila. — Vsi taki naseljenci bodo brez izjeme pridržani na naselniškem otoku, dokler se njihovi sorodniki ali znanci, h katerim so namenjeni potovati, ne oglosijo, kajti misijonarji ali zastopniki takih družb nimajo v nadalje ničesar opraviti z njimi. Rojake v stari domovini, kateri se morda nameravajo izseliti v Ameriko pa svarimo v njihov lastni prid, naj se vsled tega ne zglašajo pri Rafaelovi družbi, kajti v roke družbene »misijonarja« itak ne bodo prišli in bodo morali na otoku čakati, dokler se njihovi sorodniki ne zglosijo pri naselniški oblasti.

Profesor Masaryk o zagrebški razsodbi. — Prof. Masaryk piše v »Neues Wiener Tagblatt« o razsodbi v zagrebškem procesu sledeče: »Naj-li jaz, ki sem se v stvari angažiral, takorekoč kot kulturen odvetnik, oddam svojo sodbo o tej razsodbi, moram jo označiti kot: »Pater peccavi«. To je smisel zagrebške razsodbe. K viti ta razsodba ni desavouirala le predlogov drž. pravdnika, temveč tudi celo obtožbo; in ne le to, tudi celo vodstvo procesa je razsodba pokazala kot zagrešeno in nepravilno. Gotovo danes ni med politično mislečimi ljudmi nobenega dvoma, da je bil cel proces, njegov uvod in njegova izpeljava, politično in juridična napaka. Upam, da bo druga instanca korekturo prve instance konsekvntno izpeljala do konca. Kolikor sem poučen o osebah druge instance in kolikor si smem dovoliti sodbo o njih sodniški neodvisnosti, bi pričakoval, da bodo ti avtoriteto vlade in justice na Hrvaškem bolj varovali kot je to storilo zagrebško državno pravdnništvo. Če se je zgodila taka velika napaka, kakor ravno s tem procesom, potem v interesu avtoritete ne preostaja drugega, kot storjeno napako priznati. To bi tako na Hrvaškem, kakor na Ogrskem povzdignilo zaupanje v sodnike in v jurisdikcijo. Na mnogih straneh so pričakovali korekture nesrečnega procesa od milosti vladarjeve. Mislim, da je v tem slučaju boljše za avtoriteto in veličanstvo krone, če se je niti ne potegne v proces, in to že celo, ker vendar že izrečena razsodba prve instance pomenja priznanje in lastno obsodbo. Če sem dejal, da pomenja zagrebška razsodba »Pater peccavi«, mislim s tem na razveseljivo dejstvo, da zagrebški senat ni zrekel nobene smrtne obsodbe. Vedno sem upal na tak konec, in nekateri izreki predsednika zagrebškega senata Tarabochia v zadnjih dnevih obravnave so to upanje v meni prav posebno povzdignili. Spominjam pred vsem na njegovo obnašanje napram prof. teologije Pribečeviću, ki ga je hotel državni pravdnik obesiti. Predsednik Tarabochia je v obravnavi že direktno priznal važnost Pribečevićevih argumentov. Če bi bil politični simbolik, bi pač z nekoliko besedami opomnil na posebnost, da sta padli na en dan zagrebška razsodba in obletnica aneksije. Razložil sem svoj čas v državnem zboru, ki sedaj žal ne funkcionira, svoje nazore o tej stvari in ponavljam tu le na kratko, da je bil zagrebški proces tudi s političnega stališča po proklamaciji aneksije najmanj političen apahronizem.«

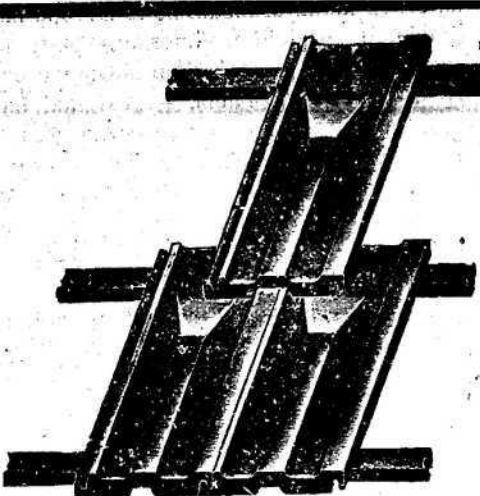
Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejaljši se računa za vsako besedo 3 vin. **Najpripravnejše tiskarstvo za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjši trgovci in obrtniki v Gorici, kateri na deželi (in celo v mestu) niti ne poznajo, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Prodaja se skoraj nova oprava za trgovino po jako zmerni ceni. — Naslov pové naše upravnništvo.

Služba išče mlada gospodična večja slovenske, nemške in nekaj italijanske. Službo sprojme kot prodajalka ali blagajničarka. — Ponudbe na naše upravnništvo.

Dr. Alojzij Pontoni
se preseli
dne 15. oktobra 1909.
v ulico Via Usina št. 7.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

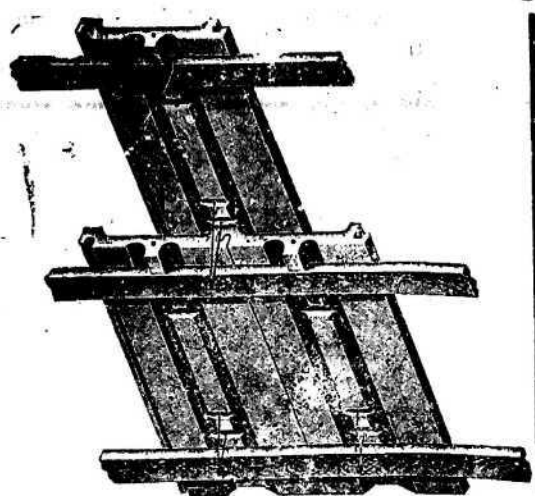
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

— Najljepše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. —

Vsaki strešnik se zamere na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorke in prospekte pošljemo na željo brezplačno. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil svojo podružnico, združeno s prodajalno in delavnico, z Gosposke ulice št. 1 v

➡ Raštelj št. 32 (v lastno hišo). ➡

Z ozirom na to, da imam tamkaj že več let obstoječo delavnico in prodajalno, bom lahko postregel slav. občinstvu z zmernejšimi cenami in točnejšo postrežbo.

Za nadaljnjo blagohotno naklonjenost se toplo priporočam

Peter Čotič,

čevljarški mojster.

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Največji dobiček: Mark 600.000 Naznanilo sreče. Za dobitke jamči država

Vabilo k udeležbi dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero jamči država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te denarne loterije so sledeči: Največji dobiček je v srečnem slučaju 600.000 Mark oziroma: glavni dobitki po:

Mark 560.000	Mark 300.000
550.000	200.000
540.000	100.000
530.000	60.000
520.000	50.000
515.000	45.000
510.000	40.000
305.000	30.000
303.000	20.000
302.000	15.000
	10.000

i. t. d.

V celotnem obsegu loterije, ki je razvrstena v 7 razredov, 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora z gotovostjo zadeti približno polovica vseh srečk.

Dobitki se višajo z vsakim razredom, in sicer znaša največji dobiček 1. razreda 50.000 Mark ter 7. na 6.000 M.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče:

Cela srečka	Pol srečke	Četrte srečke
M. 6 ali K 7	M 3 ali 3-50 K	M 150 ali 1-75 K

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih, z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljam na zahtevo zastojni in poštne prosto.

Vsek vdeleženc loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral še-le zahtevati.

Dobitki se izplačajo takoj.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojacega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

29. oktobra

na naslov:

Samuel Heckscher senr.,

Bankgeschäft v HAMBURGU 36.

Izrežite!

Naročilnica za g. Samuel Heckscher-ja, senr., Bankgeschäft, Hamburg 36.

Pošljite mi { celo srečko za M 6 — (K 7 —)
pol „ „ „ 3 — (K 3.50)
četrte „ „ „ 1-50 (K 1-75)

Moj naslov

Denar pošiljam v pismu po nakaznici pošljite po povzetju kar ne velja prečrtajte!

Prazni sodi

so na prodaj

na Tržaški cesti 24-26.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru, dvonadstropna, z 8 sobami, pripravnost za vsako obrt se odda v najem takoj ali pa prodaja prav po ceni.

Natančen naslov povzema upravništvo

„Soče“.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica za suknjo

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene.

Vzorci franco.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1903.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu števil. 22 v Ljubljani.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

— Igra kakoršenkoli komad točno in lepo. —

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Redni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deloži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201- — Rezervni sklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755-23.

Denar prihrani kdor kupi izdelano pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinojega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobe na šipe in platno, ogledala
zima in platno.